

DWINGEND JURIDISCH INSTRUMENTARIUM OPVANG ASIELZOEKERS EN VERSNELLING HUISVESTINGSOPGAVE VERGUNNINGHOUDERS

DATUM 15-06-2022
VAN CvdK Oosters en gedeputeerde Rob van Muilekom
AAN Commissie Bestuur, Economie en Middelen

Geachte leden van Commissie BEM,

De opgaven op de dossiers opvang asielzoekers en huisvesting van vergunninghouders zijn momenteel, zoals u weet, enorm groot. Naar aanleiding van de recente kamerbrief "Dwingend juridisch instrumentarium opvang asielzoekers" van 25 mei 2022 en de brief van de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) aan het college van GS "Versnelling huisvestingsopgave vergunninghouders" van 27 mei 2022, hechten wij eraan u kort te informeren over deze stukken en de recente ontwikkelingen rondom de opvang van asielzoekers en de huisvesting van vergunninghouders. Beide brieven zijn als bijlage aan dit memo toegevoegd.

Dwingend instrumentarium opvang asielzoekers

De opvang van vluchtelingen en asielzoekers is een nog steeds groeiende opgave. Het Veiligheidsberaad en de Commissarissen van de Koning in hun rol als Rijksorgaan hebben eerder het kabinet verzocht om naast de huidige ondersteuningsmaatregelen ook een juridisch instrumentarium te ontwikkelen om de opgaven voor asielopvang succesvol op te kunnen pakken.

In de kamerbrief "Dwingend juridisch instrumentarium opvang asielzoekers" wordt de verkenning van een mogelijke nieuwe wettelijke taak voor gemeenten ten aanzien van asielopvang geïntroduceerd. Deze nieuwe wettelijke taak zou inhouden dat gemeenten opvanglocaties beschikbaar moeten stellen voor asielzoekers. Het beschikbaar stellen van opvanglocaties zal evenwichtig verspreid over het land en zo veel mogelijk in gezamenlijkheid en in dialoog plaats moeten vinden. Naast deze nieuwe taak voor de gemeenten, wordt in de kamerbrief gesproken over een mogelijke toezichtrol voor provincies, waarbij het instrumentarium van het interbestuurlijk toezicht gebruikt moet gaan worden, met inzet van de interventieladder en mogelijkheid tot indeplaatsstelling. Op dit moment vinden gesprekken plaats tussen Rijk, IPO en VNG over dit dwingend juridisch instrumentarium.

Versnelling huisvestingsopgave vergunninghouders

In de bovengenoemde kamerbrief wordt verder ook de versnelling van de huisvestingsopgave van vergunninghouders uitgelicht. Aan de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie (LRT) is afgelopen najaar afgesproken de huisvestingsachterstand op de wettelijke taakstelling in te halen voor 1 juli 2022, om zo ook versneld asielopvangplekken te creëren in de AZC's. Op 29 maart 2022 is aangekondigd dat het COA tussen de 0 en 20 vergunninghouders die al gekoppeld waren aan de gemeenten (met een achterstand) versneld in accommodaties of hotels zou plaatsen. Deze versnelde uitstroom telt echter niet mee voor de taakstelling totdat de vergunninghouders definitief gehuisvest zijn. Dit proces is momenteel gaande, met tot nu toe zeer beperkte resultaten; binnen de provincie Utrecht zijn 8 vergunninghouders geplaatst. Tussenberichten laten zien dat het beoogde versnellingseffect nog niet behaald is.

Daarnaast heeft de minister voor VRO in zowel de kamerbrief van 25 mei als ook in zijn brief "Versnelling huisvestingsopgave vergunninghouders" van 27 mei 2022 aan GS verzocht het interbestuurlijk toezicht op de huisvesting van vergunninghouders voor gemeenten met achterstanden te verscherpen en te versnellen, en de gemeenten die op schema zijn aan te moedigen het huisvestingstempo voort te zetten. De minister heeft eveneens de colleges van BenW alsook de besturen van woningcorporaties op 27 mei jl. geïnformeerd over deze versnelling

van de opgave voor de huisvesting van vergunninghouders. In dit kader heeft de Minister voor VRO op 13 mei jl. en 03 juni jl. overleggen gevoerd met de gedeputeerden IBT-huisvesting vergunninghouders over onder meer de versteviging van de IBT rol.

Hoewel de inzet op dit complexe thema natuurlijk al intensief was, proberen we als provincie Utrecht deze versteviging van de toezichtrol op een zo goed mogelijke manier invulling te geven. Zo wordt momenteel ambtelijk en bestuurlijk nog frequenter en intensiever contact gezocht met de gemeenten. Dit intensievere contact loopt niet alleen met gemeenten die op trede drie van de interventieladder staan (actief toezicht), maar ook met gemeenten met een groeiende huisvestingsachterstand. Verder ligt een belangrijke sleutelrol in het goed verbinden van IBT, Wonen/RO, het Kansenmakersteam,¹ en de Provinciale Regietafel (PRT). Ook wordt er bestuurlijk op versteviging en versnelling ingezet. Het moment van aantreden van de nieuwe wethouders wordt bijvoorbeeld benut. Tijdens ingeplande kennismakingsgesprekken zal de urgentie van de opvang- en huisvestingsopgaven actief onder de aandacht gebracht worden. Verder organiseert de provincie Utrecht in september een bijeenkomst voor (nieuwe) wethouders asielzaken/wonen. Daarin komt onder andere de versnelling van de asielopvang en huisvesting van vergunninghouders en ondersteuning daarbij aan bod.

Om de versnelling en versteviging goed vorm te geven is het bovendien belangrijk om de ingewikkelde mogelijkheden van het juridisch instrument indeplaatsstelling goed scherp te hebben. Bovendien worden momenteel ook juridische opties bij deze versteviging van de toezichtrol bekeken. Dit gaat dan over de mogelijkheden van het instrument indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing. We zijn zelf en samen met andere provincies de (juridische) mogelijkheden goed aan het bekijken voor het sneller betreden van de interventieladder en de mogelijkheid om tussentijds op te schalen.

---

¹ ondersteuningsteam van de Utrechtse Provinciale Regietafel Migratie en Integratie (PRT), zie ook de Statenbrief van [22 februari jl.](#) en het [gezamenlijk bod aan het Rijk](#) van de PRT.